

เทศน์เช้า วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โยมเดินทางมาไกลนะ โยมเดินทางมาไกลเพื่อมาเอาบุญกุศล ชีวิตเรา เห็นไหม ผลของ วัฏฏะ เราเดินทางไกลกันมาตลอด หลวงปู่มั่นบอกว่า “จิตนี้เหมือนนักท่องเที่ยว เที่ยวเกิด เที่ยว แก่ เที่ยวเจ็บ เที่ยวตาย มันท่องเที่ยวมาในวัฏฏะ จิตนี้เป็นนักท่องเที่ยว” ในปัจจุบันนี้เราเกิดมา เป็นชาวพุทธ เกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา

พุทธศาสนา นี้หลวงตาบอกว่า “ในศาสนาี้เหมือนห้างสรรพสินค้า” ในพระไตรปิฎกใน ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีแต่มรรค ผล นิพพาน ลงมาจนถึงสวรรค์ ถึง พรหม ถึงต่างๆ นี้ถึงมนุษย์นะ การเกิดเป็นมนุษย์นี่ก็เป็นอริยทรัพย์ อริยทรัพย์เพราะการเกิดเป็น มนุษย์นี้มันมีสุขมีทุกข์ใจ ถ้าเกิดเป็นเทวดานะเขาเป็นทิพย์หมด ทุกอย่างเป็นทิพย์หมด แต่ก็ทุกข์ ทุกข์เพราะอะไร? ทุกข์เพราะมันไม่พอใจ ใจมันอยากได้มากกว่านั้น เทวดาก็ทุกข์ พรหมก็ทุกข์ ไม่มีใครได้ตั้งใจ เพราะใจมันถมไม่เต็ม ตัณหาความทะยานอยากล้นฝั่งตลอด

นี่เราเกิดเป็นมนุษย์ ไซ้ เราเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เพราะมนุษย์มันแยกถูกแยกผิด ได้ มันยับยั้งชั่งใจได้ มันสร้างคุณงามความดีได้ การสร้างคุณงามความดีนะ คุณงามความดีเพื่อ ความดี เราทำความดีจบแล้วก็คือจบ แต่คุณงามความดีเราจะน้อยเนื้อต่ำใจว่าเราทำดีแล้วไม่ได้ดี ทุกคนจะบอกว่าทำดีแล้วไม่ได้ดี ทำดีแล้วไม่ได้ดี ทำดีก็ความดีสมบูรณ์แล้ว ความดีที่เราทำ สมบูรณ์แล้วแหละ ความดีนี้มันจะส่งเสริมเรา ความดีเป็นบาทเป็นฐานนะ กลิ่นของศีลจะหอม ทวนลม

เราทำความดีของเรา แต่โลกมองไม่เห็น เราทำความดีของเรา ทุกคนถูกเหยียดหยาม คำ ว่าถูกเหยียดหยาม เขาถูกเหยียดหยามเพราะเขาไม่แน่ใจว่าเราดีจริงหรือเปล่า แต่ถ้าเราดีของ เรา นี่เราเป็นหลักของเรา เราจะทำของเรา โลกธรรม ๘ มันธรรมะเก่าแก่นะ การนินทาเก่าแก่มัน เป็นเรื่องเก่าแก่ มันเรื่องของกิเลสใจ เรื่องกิเลสต้องการไม่ให้ใครดีกว่าเรา ทีนี้ใครจะดีกว่าเรา

เราทำไม่ได้ คนอื่นทำได้เราก็ไม่พอใจ มันตะขิดตะขวงใจ แต่ถ้าเราฝึกหัดใจของเรา เราอยากได้ เจอคนดี

อเสวนา จ พาลานํ ปณฺฑิตานญฺจ เสวนา เราจะไม่คบคนพาล เราจะคบบัณฑิต นี่คนที่ว่า คนดี การแสดงออกนี้การแสดงออกของน้ำใจ ถ้าใจดีเขาแสดงออกมาดี แต่ถ้าเป็นทางโลก เห็นไหม ทางโลกเขาใส่หน้ากากเข้าหากัน พอใส่หน้ากากเข้าหากัน เขาแสดงความคิดออกมา เราไม่แน่ใจว่าข้างในจะดีจริงหรือเปล่า เขาถึงต้องใช้เวลาพิสูจน์ใจ

ทีนี้ถ้าเราทำความดีแล้ว ความดีเราทำแล้ว เราทำความดีของเราความดีต้องให้ผล ให้ผลที่ ไหน? ให้ผลที่ นี่กลิ่นของศีลหอมทวนลม กลิ่นของคุณงามความดีของคน เขาว่าคนๆ นี้ดี คนๆ นี้ดี แล้วคนที่มารังแกคนดี รังแกคนดี เวลาเขารังแกคนดีทุกคนช่วยเหลือสิ่งใดได้ เวลาเขาไป ข้างหน้า เขาไปเจอข้างหน้าเขาต้องเจอกรรมของเขา

กรรมคือการกระทำนะ ในเมื่อเราจุดไฟแล้วความร้อนไม่เกิดขึ้น เป็นไปไม่ได้ ในเมื่อถ้า เขาทำชั่วแล้วกรรมชั่วต้องให้ผลเขาแน่นอน แต่ให้ผลเมื่อไหร่เท่านั้นเอง คำว่าให้ผลเมื่อไหร่ก็ ย้อนกลับมาที่เรานี้ไง เราทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีเราไม่เกิดขึ้นมาสักที ความดี ทุกคน จะบอกว่าทำความดีตลอดเลยทำไมมันทุกข์ยากขนาดนี้ ทุกข์ยากขนาดนี้

เหรียญมีสองด้าน ชีวิตเราจิตนี้เป็นนักท่องเที่ยว ถ้าจิตเป็นนักท่องเที่ยว เราต้องเที่ยวไป ในวัฏฏะ เราได้สร้างบุญกุศล ได้ผิดพลาดพลั้งไปคือทำบาปไว้ก็มี เวลามันให้ผลขึ้นมามันเป็น อย่างนี้ เวลากรรมให้ผลนะมันเป็นเรื่องของสุคติวิสัย เหตุที่สุคติวิสัยคือของกรรมไง มันควบคุม ไม่ได้ มันจะให้ผลแบบนั้นแหละเรื่องสุคติวิสัย

แต่เรื่องของกรรม เขาบอกอุบัติเหตุๆ ไม่ใช่กรรมๆ ก็อุบัติเหตุ นั่นแหละคือกรรม เวลา อุบัติเหตุ ถ้าเรามีสติ นี่เสียวินาทีที่เราจะพ้นจากสิ่งนั้นไปได้ แต่ถ้าเราขาดสติ องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้เวลาจะปรินิพพาน “ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ ประมาทเถิด โลกนี้จะไม่ว่างจากพระอรหันต์เลย” ไม่มีความประมาทไง อุบัติเหตุเกิดจากความ ประมาท ความพลั้งพลาด ความผลอของเรา แต่มันมีผลของกรรมที่ซ่อนมา ถ้ามีผลของกรรมที่ ซ่อนมา กรรมเวลามันให้ผลให้ผลอย่างนั้น แต่เวลาให้ผล เวลาคนหูตาสว่างขึ้นมามันพ้นจาก ความครอบงำของกิเลสได้นะ ทำไมเราคิดอย่างนั้นได้? ทำไมเราคิดอย่างนั้นได้? แต่ที่เวลามัน คิดมันคิดอยู่ทำไม? แต่เวลามันพ้นไปมันพ้นไปได้อย่างไร?

เวลากรรมมันหมดวาระของมัน เวลากรรมหมดวาระของมันหูตามันสว่างขึ้นมาได้นะ แต่ถ้าหูตายังไม่สว่างนะ นี่ไงมันเรื่องของพ่อแม่กับลูก พ่อแม่รักลูกทุกคนแหละ พ่อแม่คนไหนที่ไม่รักลูกเป็นไปไม่ได้หรอก ทีนี้พอพ่อแม่รักลูกขึ้นมา ลูกมันก็บอกว่าพ่อแม่ไม่รัก พ่อแม่ไม่รัก แต่เวลามันเกิดลูกขึ้นมา อชาติศัตร์เป็นคนดีนะ เป็นคนดี เทวทัตยุบอกให้จึงราชสมบัติ

“จึงทำไม พ่อแม่ก็ต้องให้อยู่แล้ว”

“แล้วเกิดถ้าเอ็งตายก่อนล่ะ?”

นี่สะอีกเลยนะ เกิดถ้าเอ็งตายก่อนล่ะ? เกิดถ้ามีคนแย่งชิงไปก่อนล่ะ? บั้นหูทุกวัน บั้นหูจนเชื่อเขาจะ นี่จะไปฆ่าพ่อ แต่ทหารเขาจับได้ก่อน พอจับได้ก่อน พระเจ้าพิมพิสารถามลูกว่า ต้องการอะไร? ต้องการราชสมบัติ...ยกให้เลย ยกราชสมบัติให้เสร็จแล้วก็จับพ่อไปขังไว้ จะให้ออดข้าวตายไป จะให้ออดข้าวตาย

จะนั่น ตัวเองก็มีครอบครัว นี่เวลาถึงที่สุดแล้วเขาจะมาส่งข่าวระหว่างลูกเกิดกับพ่อตาย ใครจะส่งข่าวก่อน ก็บอกมาให้ลูกเกิดส่งข่าวก่อน พอไปบอกวานี้ลูกเกิดแล้วนะ พอลูกเกิดมันมีความปลื้มใจ มันมีความสะเทือนใจ “โอ้โฮ ความรักของพ่อรักลูกขนาดนี้เชียวหรือ? โอ้โฮ พ่อเราก็ต้องรักเราขนาดนี้เนาะ” พอพ่อเรารักเราขนาดนี้เนาะ สั่งให้เขาไปปล่อยพ่อไป เขาบอกว่าพ่อตายแล้ว พ่อตายแล้ว แต่ตอนที่จับพ่อไปขังก็เพราะอยากได้ แต่เพราะพอมันสะเทือนใจมันก็เปลี่ยน ให้ปล่อยๆ ให้ปล่อยพ่อออกมา แต่พ่อก็ตายแล้ว

นี่ไง สิ่งทีเวลาความผูกพันระหว่างพ่อแม่ไม่รัก มันเป็นไปไม่ได้หรอก แต่ความรักของพ่อเป็นความรักที่สะอาดบริสุทธิ์ แต่ความรักของพ่อแม่ เห็นไหม พ่อแม่มีความสามารถแค่นี้ พ่อแม่มีหน้าตาเดียว พอหน้าตาเดียวลูกหลายคนจะมองหน้าใครล่ะ? จะหันไปทางไหน? หันไปทางไหนก็ว่ารักคนนั้นมากกว่า หันไปทางไหนก็ว่ารักคนนั้นมากกว่า นี่ดูสินี่เป็นความคิดใจ ความคิดของเรา เห็นไหม แต่ถ้าเวลาเราต้องบริหารเองนะ พอลูกหลายๆ คนนะเราจะรักใครเท่ากันล่ะ? ทีนี้เป็นปัญหาแล้ว จะอุ้มคนนั้นก็ คนนั้นไม่ยอม จะอุ้มคนนี้ คนนี้ก็ไมยอม

นี่มันเป็นเรื่องธรรมดา แต่เป็นเรื่องธรรมดา เห็นไหม ถ้าเรารักษาใจเรา เราดูแลหัวใจของเรา นี่ไงเราเกิดเป็นมนุษย์ เราเกิดเป็นมนุษย์ สิ่งนี้จิตเป็นนักท่องเทียว มันเป็นแบบนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซ้ำแล้วซ้ำเล่า แต่เวลาเรามาเจอในชาตินี้มันก็เป็นของปัจจุบันใจ ของใหม่ก็มีเท่านี้แหละ ของเก่า

นี้มองไม่เห็น ถ้าของเก่ามันมองไม่เห็น ของเก๋อันนั้นมันทำให้เราเป็นจิตนิสัยนี้ไง ของเก๋อันนั้นมันพันธุกรรมของจิตใจ

ถ้าพันธุกรรมของจิต จิตเขาคินะ ถ้าจิตคนๆ นี้คินะเขาจะคิดแต่เรื่องดีๆ เวลาเขาไปเจอเพื่อนของเขา ไปเจอสังคมที่คิดอย่างนั้น เขาแปลกใจมากทำไมเขาคิดอย่างนั้นได้ ไอ้คนที่จิตใจมิแต่บาปอกุศลมาในหัวใจ มันก็คิดแต่เรื่องเอารัดเอาเปรียบเขา แล้วพอเห็นคนสละทาน เห็นคนเขาช่วยเหลือเจือจานกัน เอ๊ะ คนพวกนี้ทำไมโง่ได้ขนาดนั้น คนมันโง่ได้ขนาดนั้น เวลาจิตใจเขาต่ำทราม เขาเห็นว่าคนจิตใจที่สูงส่งทำไมมันโง่ได้ขนาดนั้น ไอ้จิตใจคนที่ดีงามก็บอกว่ามันคิดอย่างนั้นได้อย่างไร?

แต่จิตดวงนี้วิวัฒนาการของมันมี ถ้าวิวัฒนาการของมัน เห็นใหม่ พระเวททักเวลาจะเสวยชีวิตยังระลึกได้ ความระลึกได้จะมาขอฆ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวทัตของล้างจ้องผลาญองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาขนาดนั้น เขายังระลึกของเขาได้ ฉะนั้น จิตใจของเรา ในหัวใจของเรามันต้องเปลี่ยนแปลงได้ อย่าไปยึดติดยึดทำแต่เรื่องเดิมๆ ยึดติดยึดทำเรื่องเดิมๆ เหตุผลตอนนั้น แต่เหตุผลเวลาเราโตขึ้นมามันมีสติปัญญา เหตุผลมันต้องเปลี่ยนแปลงได้

“มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด” มรรคหยาบคือความรู้ความเห็นของเรา เรว่าก็เห็นมาจริงๆ...ก็จริง เห็นมาจริงๆ แต่จิตใจอุกฤษฏีภาวะของเรานั้นยังอ่อนแออ่อนด้อยอยู่ มันก็คิดได้ขนาดนี้ ใจ แต่ถ้าจิตใจเราพัฒนาขึ้นมา มันเข้มแข็งขึ้นมาจะมันคิดได้ดีกว่านั้น คิดได้ลึกซึ้งกว่านั้น แล้วประสบการณ์ของมัน นี่เวลามรรคมันละเอียดขึ้นไป มันมีสติปัญญาขึ้นไป มันแยกมันแยะขึ้นไป มันละเอียดเข้าไป

นี่คนภาวนาก็เหมือนกัน นี่จิตใจละเอียดมาก ปัญญาละเอียดมาก อู้ฐู มันละเอียดมากละเอียดมากขนาดไหนนะตั้งสติไว้ มันจะลงลึกถึงซบซึ้งไปกว่านี้ มันจะลงไปแนวลึกนะ เข้าไปถึงฐิติจิต เข้าไปถึงจิตใต้สำนึก แล้วมันจะไปแยกไปแยะ เราจะไปเห็นความลึกถึงมหัศจรรย์มาก

ฉะนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุข เห็นไหม “จะสอนใครได้หนอ? จะสอนใครได้หนอ?” เพราะคนที่ลงลึกได้ขนาดนั้น คนที่จะคิดได้ขนาดนี้มันได้ยาก เพราะโลกเขาเป็นสุดมยปัญญา ปัญญาเกิดจากจิต ปัญญาเกิดจากสัญชาตญาณ สัญชาตญาณ จิตใต้สำนึกก็ลึกมากพอแรงอยู่แล้วแหละ เรื่องโลกๆ นี้ แต่ถ้าเวลาภาวนาไปแล้วนะ พอจิตสงบเข้า

ไปแล้ว เวลาภาวนาเข้าไปมันจะแหวกเข้าไปในหัวใจ มันจะพิสูจน์ตรวจสอบเข้าไป มันจะละเอียดเข้าไป

ถ้าละเอียดเข้าไป สิ่งที่ไม่เคยรู้เคยเห็นมันเห็นมันก็มหัศจรรย์มาก พอมหัศจรรย์มาก นี่เป็นธรรมๆ แต่ถ้าตั้งสติไว้ พอเป็นธรรมนี่เป็นธรรมเพราะพอจิตมันมีสติมีปัญญาขึ้นมาแยกแยะ มันจะปล่อยวางได้ แต่ปล่อยวางได้นะ นี่ในเมื่อกิเลสมันมีใช่ไหม? ในเมื่อเมล็ดหญ้ามันมี อยู่ที่ดิน มันได้ความชื้นมันต้องงอกแน่นอน ในเมื่อหญ้าพอมันมีมันต้องเกิดแน่นอน กิเลสมันยังมีอยู่ในหัวใจนะ มันต้องโผล่มาให้เห็นแน่นอน

ถ้าโผล่มาให้เห็น มันโผล่ขึ้นมา มันละเอียดเพราะอะไร? เพราะปัญญาเราละเอียดขนาดนี้ จับสิ่งนั้นแล้วพิจารณาเข้าไปนะ มันก็ละเอียดลึกซึ้งเข้าไปอีก อู้ฮู ทำไมมันละเอียดขนาดนี้? ละเอียดขนาดนี้? มันทิ้งไปเรื่อยๆ นะ แต่จิตใจที่สูงกว่า จิตใจของครูบาอาจารย์ท่านผ่านสิ่งนี้มาแล้ว ท่านพยายามจะยืน ท่านพยายามจะเป็นพี่เลี้ยง ท่านพยายามเป็นคนบอกกล่าว ท่านพยายามให้เรา มีความมูมานะ อุตสาหะ ความมูมานะ อุตสาหะนะ

นั่งร้านที่ก่อตึก ตึกรามบ้านช่อง เวลาเขาสร้างขึ้นไปเขาต้องสร้างนั่งร้านขึ้นไป ถ้าสร้างนั่งร้านขึ้นไป เห็นไหม แล้วเราสร้างตึกของเราสูงขึ้นเรื่อยๆ นี่ความเพียรของเราก็เหมือนกัน สิ่งที่เกิดขึ้นมีสติมีปัญญาขึ้นมา นั่นแหละเราก่อสร้างตัวขึ้นมา แต่บอกสิ่งนี้เป็นธรรม พอสิ่งนี้เป็นธรรมปั๊บ นั่งร้านเวลาเสร็จงานแล้วเขาถึงรื้อทิ้ง

แต่เนี่ยเวลาจิตของเราเวลาภาวนาขึ้นไป เห็นไหม พอจิตมันดีขึ้นไปเรานี้ใช่ นี่ใช่ มันรื้อนั่งร้านทั้งหมดเลย พอมันรื้อนั่งร้านทิ้งขึ้นมา พอเราไปเห็นกิเลสมันงอกขึ้นมา เห็นกิเลสมันเติบโตขึ้นมา เราก็ต้องสร้างนั่งร้านขึ้นมาอีก เราก็ต้องทำขึ้นไป สร้างสติสร้างปัญญาขึ้นไป ต่อสู้ขึ้นไป เพราะเราต้องปราบปรามมัน มันเป็นเรื่องทุกข์ยาก

ฉะนั้น ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราไม่รื้อห้างร้านของเรา ไม่รื้อนั่งร้านของเรา เพราะไม่ต้องให้จิตนี้มันเสื่อมไปไง เวลารื้อนั่งร้านคือจิตมันเสื่อม เสื่อมหมดเลย พอมันเสื่อมไปแล้วเราก็ต้องเริ่มต้นใหม่ เริ่มต้นใหม่ เวลาทำทีก็มาตั้งนั่งร้านทีหนึ่ง กว่าที่จะตั้งขึ้นมาได้มันทุกข์มันยากขนาดไหน?

ถ้าเรารักษาใจของเรา เราไม่ให้มันเสื่อมถอยไป เรารักษานั่งร้านของเราไว้ ถ้าทำถึงที่สุดแล้ว นี่เวลากิเลสกับปัญญา กิเลสกับกรรมมันต่อสู้กันในตัวใจ ถึงที่สุดแล้วนะ พอมรรคสามัคคีรวมตัวมันสมุจเฉตพหุทาน ทั้งนั่งร้าน ทั้งกิเลส ทั้งจิต ทุกอย่าง มันทำลายไปหมดเลย พอมันทำลายไปหมดไม่มีเหลือสิ่งใดเลย แล้วมันจะทำอย่างไรต่อไป? มันจะทำสิ่งใดต่อไป?

ถ้ามันไม่ทำอะไร นี่ไง ถ้ามันถึงที่สุดมันต้องสิ้นสุดอย่างนี้ ไม่ใช่ถึงที่สุดนะ งานเสร็จแล้วนั่งร้านก็คาอยู่ นี่สิ่งก่อสร้างก็ยังคงอยู่ ก็ยังไม่จบ ทุกอย่างยังคงอยู่หมดเลย แต่มันละเอียดลึกซึ้งไง เพราะเราไม่เคยเห็น ไม่เคยทำ เราไม่เคยทำได้ลึกซึ้งขนาดนี้ พอไม่ได้ลึกซึ้งขนาดนี้ก็ว่าสิ่งนี้มหัศจรรย์ สิ่งนี้มหัศจรรย์ แต่มันยังมีมหัศจรรย์ต่อขึ้นไป

นี่ใจมรรคหยาบฆาตมรรคละเอียด คือความคิดของเรา นี่โดยจิตได้สำนึกเราไม่เคยเห็น มันยังไม่ละเอียดพอ ถ้าไม่ละเอียดพอมันก็ว่าสิ่งนี้ไซ้ สิ่งนี้ไซ้ นี่พอสิ่งนี้ไซ้ พอไซ้มันก็ปล่อยวางปล่อยวางนั่งร้านก็หายไป ทุกอย่างก็หายไป เริ่มต้นก็ต้องเริ่มต้นใหม่ เรารักษาไว้อย่าให้เสื่อม นี่คุณเลื่อมใสใจของเรา มันจะพัฒนาขึ้นไป เป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป เห็นใหม่ ถ้าเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป เราจะเห็นศักยภาพของความเป็นมนุษย์ ความเป็นมนุษย์นี้มีจิต จิตเป็นนักท่องเที่ยวยาวที่เวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะ ปัจจุบันนี้มาเกิดเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา มันมีร่างกาย มีร่างกายที่ต้องการอาหารของร่างกาย แต่เวลาจิตใจมันต้องการธรรมๆ เพราะธรรมเข้าไปบำรุงรักษาให้จิตใจนี้อิ่มเต็มขึ้นมา ไม่ต้องเร่ร่อนไปกับเขา

ฉะนั้น เวลาเรามีจิต ถ้าเรามีจิตด้วยแล้วมีร่างกายด้วย เราแก้ไขของเรา เราภาวนาของเรา เราแก้ไขของเรา มันจะเห็นความมหัศจรรย์ของจิตนี้ เวลาเทวดา อินทร์ พรหม มาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการ เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังด้วยสำเร็จเป็นแสนๆ ก็จิตเหมือนกันที่สำเร็จไป แต่เราเป็นมนุษย์ เรามีร่างกาย เห็นใหม่

นี่เขาบอกมนุษย์สำคัญกว่าเทวดา เพราะเทวดาเขาไม่มีร่างกายนะ เขาอิมทิพย์ เขาเปลือยเปล่าได้ เขาพลังเปลือยไปได้เพราะเขามีแต่ความเป็นทิพย์ ถ้าจิตใจเขาไม่จุกคิด เขาจะไม่มาฟังธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพราะเขาว่าเขามีอำนาจวาสนา เขามีฤทธิ์มีเดชของเขา นี่เขาก็เพลินในชีวิตของเขา จิตนักท่องเที่ยวยาวมันก็ท่องเที่ยวในภพของเทวดา แล้วตายไปก็เวียนตายเวียนเกิดท่องเที่ยวต่อไป แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ ร่างกายนี้มันบิบบิ้น เพราะเราต้องหาอยู่หากิน

ร่างกายต้องการปัจจัยเครื่องอาศัย พอเราหาอยู่หากินขึ้นมา มันก็บอกว่าชีวิตนี้เป็นทุกข์นัก ชีวิตนี้ทุกข์นัก

ทุกข์นั้นเป็นอริยสัจ ทุกข์นั้นเป็นความจริง ถ้ามันมีสติมีปัญญามันจะย้อนกลับมาที่นี้แล้วในปัจจุบันนี้เราเกิดมาพบพุทธศาสนา เราเกิดมาพบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือคัมภีร์คัมภีร์นี้มา ครูบาอาจารย์ของเราประพฤติปฏิบัติมามันเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าว่าหน้าที่หนึ่งคือหน้าที่ของโลก คือเราต้องหาอยู่หากินเพื่อความมั่นคงของชีวิต หน้าที่หนึ่งหน้าที่ของจิตนี้ไม่อยากให้มันท่องเที่ยวต่อไปอีกไง ถ้าเราไม่ดูแลรักษา หน้าที่ของจิตนี้มันจะท่องเที่ยวของมันต่อไป

ถ้ามันจะไม่ท่องเที่ยวต่อไป เห็นไหม เรามีสติปัญญารักษาของเรา รักษาแล้วแต่สุดท้ายความสามารถของเรา เรามีความสามารถขนาดไหน เราดูแลจิตใจเราได้ขนาดไหน เราก็จะได้ทรัพย์สมบัติที่ว่าในธรรมนี้มีทรัพย์สมบัติ อริยทรัพย์มหาศาล เราจะหยิบฉวย เราจะพยายามสร้างสม เราพยายามทำอะไรให้เป็นสมบัติของใจของเรา คุณงามความดีเท่านั้นเป็นสมบัติของใจ บุญใจ บุญและบาปเท่านั้นเป็นสมบัติของใจ ไม่มีสิ่งใดเป็นสมบัติที่จะติดใจนี้ไป

สมบัติที่เราแสวงหานี้เป็นสมบัติของสาธุชนะ สมบัติของชาตินี้ เราไม่พลัดพรากจากเขา เขาก็ต้องพลัดพรากจากเรา แต่เพราะเรามีสติปัญญาเราถึงเอาสิ่งนั้นมาสร้างประโยชน์ก่อน เรามาสร้างประโยชน์ เรามาสร้างกุศลสร้างคุณงามความดีของเรา เอาสิ่งนั้นมาสร้างประโยชน์ก่อน ถ้าเราไม่สร้างประโยชน์ก่อน พอเวลาเราตายไป นี่เราตายไปคือเราพลัดพรากจากเขา ถ้าเราเก็บบำรุงรักษาไว้ไม่ดีเขาก็ต้องพลัดพรากจากเรา เป็นของสาธุชนะ ไม่เป็นของใครโดยเด็ดขาด หมุนเวียนเปลี่ยนไปแล้วแต่ใครจะมีปัญญารักษาสິงนี้ นี่เป็นสมบัติสาธุชนะ

สมบัติของเรา ถ้าเป็นสมาธิเราเป็นเอง มีสติเรารู้ของเราเอง ทุกข์ก็รู้ทุกข์เอง สุขก็สุขของเราเอง ความเป็นไปในหัวใจมันจะรู้เห็นของมันเอง ถ้ารู้เห็นของมันเอง นี่ใจสมบัติของเรา สมบัติของเราจะไปกับเรา นี่ประสบการณ์ในชีวิตนะ คุณวิชาวินิจฉัยเขาเขียนประสบการณ์ชีวิตมหาศาลเลย แล้วประสบการณ์ความรู้สึกนึกคิดในหัวใจของเรามหาศาลขนาดไหน? แล้วถ้ามันเป็นคุณงามความดีที่มันสมมุติเลทปทาน มันฆ่ากิเลสเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป มันเป็นอริยทรัพย์มันจะมหัศจรรย์ขนาดไหน มันจะไปกับจิตดวงนี้ เพราะจิตดวงนี้ไม่มีอริยทรัพย์ ไม่มีสติจะความจริง มันถึงเวียนตายเวียนเกิด

ถ้าจิตนี้มีอริยทรัพย์ มีสติจะความจริง อริยสัจที่มันแก้ไขวิชาขึ้นมา เห็นไหม มันจะไม่
หมุนเวียน จิตนี้จะไม่เป็นนักท่องเที่ยวไปอีก ความคิดของเราคิดวันๆ หนึ่งมหาศาลเลย แล้วจิต
ท่องเที่ยวแต่ละภพแต่ละชาติ เห็นไหม มหาศาลขนาดไหน?

นี่เราระลึกมาถึงความรู้สึกของเรา แล้วเตือนใจของเรา ใช้ปัญญาของเราหาเหตุผลกับ
ชีวิตความเป็นอยู่ของเรา แล้วเราจะเลือกดำเนินชีวิตด้วยศีลธรรม ด้วยจริยธรรม มันจะทุกข์จะ
ยากขนาดไหนเราก็มีขันติธรรม แล้วจะพาชีวิตนี้ไปสู่ความสำเร็จ ไม่ให้มันเสียใจภายหลังไง มัน
จะเสียใจภายหลังถ้าเราไม่ดูแลรักษาใจของเรานะ เสียใจภายหลังต่อเมื่อเราหมดโอกาส ยังมี
โอกาสอยู่ ยังแก้ไขอยู่

เรื่องของโลกเป็นแบบนี้ เรื่องของโลกเป็นแบบนี้ เรื่องของจิตของเรามหัศจรรย์กว่านี้
เยอะ ถ้าเราทำสิ่งนี้ได้เราจะเป็นชาวพุทธ เกิดมาพบพุทธศาสนา แล้วไม่เสียชาติเกิด เอวัง